

SPIEGEL

In een gewoon jaar is het meestal de wandeling van tramhalte naar HISWA-kassa die me voor het eerst in een nieuw vaarseizoen het gevoel geeft dat ik deel ben van de grote community van watersporters. Vanuit alle richtingen stromen dan voor mij volslagen onbekenden gretig naar de toegangsdeur van de RAI – onbekenden met wie ik kennelijk toch iets heb. Het is als een kerkgang op zondagochtend, in de tijd dat de kerken nog vol waren.

Dit jaar is het eerste communitymoment weggekaapt door de waterschapsverkiezingen. De campagne daarvoor begon al in februari. Ik kom er rond voor uit: ik stem op Water Natuurlijk, alleen al omdat we sinds eeuwen met tegennatuurlijke activiteiten onze leefomgeving naar de ratsmodee helpen.

Het treft dat de partij van mijn keuze zich óók sterk maakt voor de belangen van alle waterrecreanten. Ik kleurde dus op 20 maart het goede vakje rood in het besef dat ik dat ook deed namens iedereen die graag op of aan het water vertoeft.

Toch schuurt er wat. Zijn water- en oeverrecreanten omgekeerd wel aardig voor natuur? Met sportvissers ben ik gauw klaar. Die slaan af en toe een haakje door het kraakbeen van een vissenbek, maar daartegenover staat dat de georganiseerde sportvissers veel bijdragen aan het schoon, gezond en weer natuurlijk maken van al ons problematische binnenwater. Wie profiteert daar nou meer van dan die vis? Ook met de kanovaarders zit het wel goed. Per ongeluk peddelt misschien af en toe iemand tijdens het broedseizoen dwars door een vogelgebied, maar verder heeft de natuur geen last van die geruisloos genietende mensen. CO₂-uitbrakende lawaaischoppers met zoveel mogelijk pk's voor een zo hoog mogelijke snelheid daarentegen, horen niet thuis in mijn community.

Resten in de community nog al die mensen met wie ik ben verbonden doordat ik een boot heb. Onze belangenorganisaties, zoals het Watersportverbond en de HISWA, zijn er diep van overtuigd dat natuur en waterrecreatie prima samengaan. Zij zien dat als een kwestie van geven en nemen waarover je moet onderhandelen. In de aanloop naar de Natura 2000-beheerplannen enkele jaren geleden, ging het er heet aan toe. “We houden van natuur,” zeiden onze belangenbehartigers,

“maar we willen wél overal kunnen varen.”

Daar kwam voor grote delen van het binnenwater na veel moeite een deal uit: gesloten vogelgebied langs oevers niet uitbreiden in ruil voor voorlichting. Mijn community houdt niet van wettelijke en handhaafbare regels, wel van softe afspraken over voorlichting en gedragscodes. Dus: als de natuur een beetje opschuift en binnen uitonderhandelde marges wat effecten van recreanten incasseert, dan doen de recreanten hun best om natuur niet te verstoren.

Zo'n deal geeft geen enkele garantie voor het natuurbewust gedrag van recreanten. In een rapport van Staatsbosbeheer uit 2018 kunnen we bijvoorbeeld lezen dat een opvallend groot deel van de droogvallende en deels verstorende bezoekers van het Rif en de Engelsmanplaat geheel niet op de hoogte is (of zegt te zijn) van de gedragscode voor het Wad. Het is maar één voorbeeld van de kloof tussen een deal op papier en de praktijk.

In die praktijk ervaren watersporters bijvoorbeeld waterplanten als vijand en willen ze de zeis erin. Zo overvleugelt het nemen altijd weer het geven. De waterschapsverkiezingen hielden elke individuele zeiler of motorboot-eigenaar een spiegel voor. Ben je écht voor gezond en natuurlijk water? Ben je bereid om je doelen, wensen, gedrag en ambities zo nodig aan te passen? Heb je dan al een vuilwatertank? En smeet je niet meer jaarlijks aangroeiwerende verf op het onderwaterschip? Werk aan de winkel, denk ik, voor velen in de community.

Rob Bijnsdorp is journalist, communicatieadviseur en zwerver op en langs het water. De nieuwste ontwikkelingen in jachtontwerpen en navigatie-elektronica gaan aan hem voorbij. Maar des te meer gaat zijn aandacht uit naar de kwaliteit van het leven aan boord en naar de bijzonderheden van het water waarop we varen.

“
**WE HOUDEN VAN
NATUUR, MAAR WE
WILLEN WÉL
OVERAL KUNNEN
VAREN**
”

HANNEKE VAN DER BUIJ